

Aktuální informace o nemoci COVID-19

Příznaky a symptomy: Mezi klinické příznaky patří horečka, kašel, dušnost, bolesti svalů a únava, mezi méně časté se řadí průjem a zvracení, u závažných případů zánět plic. Průběh onemocnění je pozorován od bezpříznakového, přes mírný až po závažný či smrtelný průběh, a to zejména u starších věkových kategorií s přidruženým chronickým onemocněním (kardiovaskulární onemocnění, chronické respirační onemocnění, cukrovka, onkologické onemocnění apod.).

Pro stanovení rizika onemocnění COVID-19 a pro přijímání restriktivních opatření (karanténní opatření, izolace) je důležitá epidemiologická a cestovatelská anamnéza = pobyt v zasažené oblasti ≤ 14 dní před objevením prvních příznaků (aktuálně pevninská Čína – všechny provincie, Jižní Korea, Itálie – regiony Lombardie a Benátek, případně další oblasti dle aktuální situace) nebo těsný kontakt s osobou s potvrzeným onemocněním COVID-19.

Inkubační doba: Aktuálně udávaná inkubační doba nového koronaviru se odhaduje na, 5 - 6 dnů, s maximem až 14 dnů.

Přenos: Nový koronavirus je respirační virus; k přenosu dochází primárně kontaktem s infikovanou osobou, která zejména při mluvení, kašláním a kýcháním šíří infekční kapénky na své okolí. Přenos je možný také předměty čerstvě kontaminovanými sekrety infikovaného člověka.

Období nakažlivosti, vnímavost, imunita, smrtnost: období nakažlivosti je zatím neznámé, vnímavost je zřejmě všeobecná, případná imunita vůči koronaviru není dosud stanovena.

Očkování: očkovací látka zatím není dostupná.

Terapie: symptomatická, podpůrná, aktuálně se při terapii zkoušejí dostupná antivirotika a experimentální léky.

Obecně platná preventivní opatření pro nákazy přenášené kapénkami či kontaktem:

- striktně dodržovat základní hygienická pravidla jako časté a důkladné mytí rukou, nedotýkat se rukou nosu, tváří ani očí, zejména při přímém kontaktu s nemocným nebo v jejich okolí,
- vyhnout se úzkému kontaktu s lidmi s akutním respiračním onemocněním,
- vyhnout se velké akumulaci osob (nákupní střediska, kulturní akce, hromadná doprava),
- lidé s akutním respiračním onemocněním by měli dodržovat „etiketu kašle“ – dostatečná vzdálenost od jiných osob, krýt ústa a nos kapesníkem (kašlat a kýchat případně do rukávu), mýt si často ruce vodou a mýdlem; pokud nejsou dostupné, lze použít dezinfekční gely nebo přípravky na bázi min. 70% alkoholu,
- sledovat opatření a respektovat pokyny zaměstnavatele, Ústřední epidemiologické komise, MZD a MZV.

Doporučení pro soukromé a služební cesty do zahraničí

Odpovědně zvážit nezbytnost soukromé a služební cesty do zahraničí a doporučujeme výrazně omezit soukromé i služební cestování do oblastí s probíhajícím mezilidským přenosem koronaviru, zejména se vyhnout oblastem, které již jsou v izolaci.

Vzhledem k rozšíření koronaviru upozorňujeme, že v případě nepříznivého vývoje situace se oblasti umístěné do izolace mohou rozšiřovat a návštěvníci se mohou ocitnout v případné 14 denní karanténě, kdy danou oblast nebudou smět po stanovenou dobu opustit. Je nejdůležitější respektovat opatření a řídit se pokyny místních úřadů.

Ministerstvo zahraničních věcí proto všem občanům České republiky doporučuje, aby se zasaženým oblastem do doby vyřešení sanitární situace vyhnuli. Ministerstvo zahraničních věcí doporučuje všem občanům České republiky registraci v aplikaci drozd: <https://drozd.mzv.cz>, která umožňuje se v případě potřeby s občany České republiky neprodleně spojit.

Opatření po návratu ze zahraničí zpět do České republiky

Jste-li bez klinických příznaků a bez pozitivní epidemiologické anamnézy není nutno zahajovat žádná mimořádná opatření.

V případě klinických příznaků (horečka, kašel, dechová tíseň), ale bez pozitivní epidemiologické anamnézy vyhledat případné lékařské ošetření v závislosti na závažnosti klinických příznaků. Žádná mimořádná opatření (izolace, vyšetření na přítomnost koronaviru) není nutno zahajovat.

V případě pozitivní epidemiologické anamnézy bez přítomnosti klinických příznaků respiračního onemocnění telefonicky kontaktovat lékaře určeného odborem personálním k provedení hodnocení rizika a případnému zahájení mimořádných opatření (karanténní opatření).

V případě pozitivní epidemiologické anamnézy a současné přítomnosti klinických příznaků (horečka, kašel, dechová tíseň) kontaktovat lékaře určeného odborem personálním k provedení hodnocení rizika a případnému zahájení mimořádných opatření (izolace a vyšetření na přítomnost koronaviru).

Zdroje informací

Problematicke je potreba nadale venovat pozornost, ale nevyvolavat paniku a hysterii. Informace sledovat z ověřených zdrojů, tzn. webové stránky Ministerstva zdravotnictví a Státního zdravotního ústavu, a na nich uveřejněné odkazy na stránky Světové zdravotnické organizace (WHO) a Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a dále Ministerstva zahraničních věcí. Zde naleznete veškeré aktuální informace a doporučení.

Koronavirus a pracovněprávní souvislosti

Zaměstnanec se vrátil z oblasti, která je zasažena koronavirem (není nařízena karanténa)

Primárně je nezbytné, aby se zaměstnanec seznámil s aktuálními pokyny a doporučeními Ministerstva zdravotnictví a orgánů ochrany veřejného zdraví.

Zaměstnanec by měl s ohledem na ustanovení § 102 odst. 1 a § 106 odst. 4 zákoníku práce zaměstnavatele informovat o tom, že se vrátil z oblasti zasažené koronavirem. Zaměstnavatel je s ohledem na povinnost předcházet rizikům z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci oprávněn vyzvat zaměstnance, aby se podrobil vyšetření u poskytovatele pracovnělékařských služeb, popř. registrujícího lékaře, zejména je-li to důvodné vzhledem k vykonávané práci nebo

má zaměstnavatel podezření, že zaměstnanec není způsobilý vykonávat práci. V tomto případě přichází v úvahu mimořádná pracovnělékařská prohlídka u poskytovatele pracovnělékařských služeb, a to ve smyslu § 12 vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče.

Nejsou-li orgány ochrany veřejného zdraví stanovena konkrétní mimořádná opatření, upozorní zaměstnavatel zaměstnance, který jej informoval o návratu z oblasti zasažené koronavirem, na jeho povinnost kontaktovat svého registrujícího lékaře v případě výskytu příznaků infekčního onemocnění. Ten rozhodne, zda zaměstnanec bude uznán dočasně práce neschopným, popřípadě mu bude na základě rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví nařízena karanténa, izolace či karanténní opatření (dále jen „karanténa“).

Zaměstnanec je v nařízené karanténě v ČR

O nařízení karantény, jejím trvání a ukončení rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví a v tomto smyslu je povinen podat zaměstnavateli na jeho žádost informaci o tom, že zaměstnanci byla karanténa nařízena.

V případě, že je zaměstnanci nařízena karanténa, jde o překážku v práci na straně zaměstnance, při které mu přísluší náhrada mzdy nebo platu stejně, jako v případě, když je dočasně práce neschopen (§ 191 a 192 zákoníku práce). I o této překážce v práci a předpokládané době jejího trvání je zaměstnanec povinen zaměstnavatele uvědomit bez zbytečného odkladu a překážku v práci mu prokázat (viz § 206 odst. 1 a 2 zákoníku práce). Podle § 191 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 192 zákoníku práce má zaměstnanec právo na náhradu mzdy/platu od zaměstnavatele za období prvních 14 kalendářních dní, a to s tím, že tato náhrada přísluší za pracovní dny a dále za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrada mzdy nebo se mu mzda/plat nekrátí.

Zaměstnavateli zaměstnanec předloží potvrzení „Oznámení o nařízení karantény“, které mu vystaví ošetřující lékař nebo hygienik. Tímto potvrzením současně zaměstnanec uplatní u zaměstnavatele právo na náhradu mzdy/platu za prvních 14 dnů trvání karantény.

Zaměstnavatel nemůže nařídit zaměstnanci čerpání dovolené v době trvající karantény.

Pokud zaměstnanec začal čerpat dovolenou před tím, než mu byla nařízena karanténa, nařízením karantény se dovolená nepřerušuje (viz § 219 odst. 1 zákoníku práce, kde mezi důvody, pro které se dovolená přerušuje, karanténa není uvedena).